

Factsheet Brandveiligheid, Bereikbaarheid en Zelfredzaamheid

1. Inleiding

Bij deze factsheet gaat het om de brandveiligheid en de bereikbaarheid en zelfredzaamheid bij incidenten. Het gaat in deze om het borgen van vroegtijdige structurele aandacht voor veiligheid. Daarbij wordt onder brandveiligheid ook de bestrijdbaarheid van een eventuele brand verstaan.

Ter verduidelijking is in deze factsheet een nadere splitsing gemaakt tussen enerzijds brandveiligheid en anderzijds bereikbaarheid en zelfredzaamheid. Deze laatste categorie is vervolgens ook nog verder uitgesplitst tot de categorie verantwoording groepsrisico externe veiligheid en overig. Deze verantwoording wordt niet in deze factsheet uitgewerkt, maar is onderdeel van de factsheet Externe Veiligheid.

Bij brandveiligheid gaat het om het gebouw zelf en haar omgeving. Voor dit onderdeel is zowel wetgeving als provinciaal en gemeentelijk beleid van toepassing.

Bij bereikbaarheid en zelfredzaamheid gaat het niet om het gebouw zelf maar juist om (de inrichting van) de omgeving in de directe omgeving van het gebouw. Incidenten is in deze ruim opgevat, gedacht worden aan calamiteiten met gevaarlijke stoffen, calamiteiten bij risicovolle bedrijven, maar ook aan het blussen van branden of het verlenen van zorg.

2. Ambities

Definities, bestaande wetgeving en beleid

Definities

Bereikbaarheid:

Het goed kunnen bereiken van het incidentadres door het materieel, de middelen en het personeel.

Brandveiligheid:

Toestand van een acceptabel risico met betrekking tot het uitbreken en de gevolgen van brand, die ook door betrokkenen als zodanig wordt ervaren.

Bestrijdbaarheid:

De mate waarin een calamiteit door de brandweer bestreden kan worden, zodat er geen sprake meer is van een calamiteit.

Zelfredzaamheid:

Het vermogen van individuen om zelfstandig maatregelen te nemen om zichzelf te beschermen tegen de nadelige gevolgen van een calamiteit.

Externe veiligheid:

Het gevaar voor aantasting van het welzijn van mens en milieu bij gebruik, opslag en vervoer van gevaarlijke stoffen.

Groepsrisico :

De cumulatieve kansen per jaar dat ten minste 10, 100 of 1000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van een risicobron en een ongewoon voorval met deze risicobron waarbij een gevaarlijke stof betrokken is.

Wetgeving

Wet veiligheidsregio's

In deze wet is opgenomen dat het college van burgemeester en wethouders is belast met de organisatie van de brandweezorg, de rampenbestrijding en crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening. Tot de brandweezorg behoort, het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al hetgeen daarmee verband houdt, het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand. De gemeenteraad kan in een brandveiligheidsverordening nadere regels stellen.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

In deze wet is opgenomen er een omgevingsvergunningsplicht geldt voor het in gebruik nemen of gebruiken van een bouwwerk in met het oog op de brandveiligheid bij algemene maatregel van bestuur aangewezen categorieën gevallen. Deze aangewezen categorieën gevallen zijn opgesomd in artikel 2.2 van het Besluit omgevingsrecht. In die gevallen dient te worden voldaan aan de brandveiligheidsvereisten uit het bouwbesluit.

Bouwbesluit

In het bouwbesluit zijn diverse voorschriften opgenomen ten behoeve van de brandveiligheid van gebouwen. Het gaat hierbij om de sterkte bij brand (afdeling 2.2), beperking van het ontstaan van een brandgevaarlijke situatie (afd. 2.8), beperking van het ontwikkelen van brand en rook (afd. 2.9), beperking van uitbreiding van brand (afd. 2.10), verdere beperking van brand en verdere verspreiding van rook (afd. 2.10), vluchtroutes (afd. 2.11) en hulpverlening bij brand (afd. 2.12). Deze bepalingen blijven via het bouwbesluit van toepassing op nieuwe ontwikkelingen en worden niet opgenomen in het omgevingsplan.

Besluit externe veiligheid inrichtingen, Besluit externe veiligheid buisleidingen & Besluit externe veiligheid transportroutes.

De regionale brandweer heeft een wettelijk adviesrecht over de verantwoording van het groepsrisico in het kader van externe veiligheid. Dit adviesrecht is ondergebracht in de artikelen 12 (Wm-vergunningen) en 13 (ruimtelijke plannen) van het besluit externe veiligheid inrichtingen en in artikel 9 van het Besluit externe veiligheid transportroutes

Provinciaal beleid

Beleidsregel groepsrisico en ruimtelijke ordening

In deze beleidsregel geven provinciale staten aan dat zij de hen ter beschikking staande middelen inzetten om te bevorderen of af te dwingen dat in ruimtelijke besluiten, waarbij het groepsrisico toeneemt, grote groepen mensen tegen ongevallen met gevaarlijke stoffen worden beschermd.

Beleidsregel groepsrisicoverantwoording in inpassingsplannen

In deze beleidsregel zijn voorwaarden opgenomen waaraan moet worden voldaan bij de vaststelling van provinciale ruimtelijke besluiten.

Gemeentelijk beleid

Nota externe veiligheid Den Haag (RIS 259485)

Onderdeel van de Nota externe veiligheid is dat bij het beoordelen van risicosituaties ook de mogelijke effecten en beheersbaarheid van een calamiteit worden bekeken. Dat is aanvullend op de

beoordeling van het plaatsgebonden risico en het groepsrisico (zie Factsheet Externe Veiligheid). Hierbij wordt het advies van de Veiligheidsregio Haaglanden in het kader van de verantwoordingsplicht groepsrisico ingewonnen.

Routing gevaarlijke stoffen Den Haag (RIS 114541 en 258608)

De gemeenteraad heeft in 2004 de routes voor vervoer van gevaarlijke stoffen over het gemeentelijke wegennet vastgesteld. In aanvulling daarop is in mei 2013 vastgesteld dat het vervoer van gevaarlijke stoffen over de Utrechtse Baan uitsluitend in de nachtperiode mag plaatsvinden. Op grond van deze beide besluiten is vervoer van gevaarlijke stoffen toegestaan over de volgende wegen:

- Lozerlaan tussen Wippolderlaan (gemeentegrens) en Nieuweweg (maakt deel uit van provinciale weg N211);
- Lozerlaan tussen Nieuweweg en Monsterseweg
- Ockenburghstraat
- Erasmusweg tussen Lozerlaan en Poeldijkseweg
- Nieuweweg tussen Lozerlaan en grens met de gemeente Westland
- Leidsestraatweg tussen de N44 (gemeentegrens) en de Benoordenhoutseweg
- Benoordenhoutseweg ⁽¹⁾ tussen de Leidsestraatweg en de Laan van Nieuw Oost Indië
- Benoordenhoutseweg ⁽¹⁾ tussen de Laan van Nieuw Oost Indië en de Boslaan
- Utrechtsebaan ⁽¹⁾ hoofdrijbanen (tunnelbak) tussen gemeentegrens en
- Zuid-Hollandlaan / Benoordenhoutseweg

⁽¹⁾ Het vervoer van gevaarlijke stoffen, die op grond van dit besluit zijn aangewezen, is gedurende de uren tussen 8.00 uur en 18.00 uur niet op deze wegen en weggedeelten toegestaan (venstertijdenregeling).

Hoofdroutekaart nood- en hulpdiensten

Op 1 december 1992 heeft het college van B&W de 'Hoofdroutekaart hulpdiensten en openbaar vervoer' vastgesteld. Op deze kaart zijn de wegen binnen de gemeente Den Haag aangewezen, waarop onbelemmerd vervoer van nood- en hulpdiensten moet kunnen plaatsvinden. Strekking van het beleid op dit punt is dat op deze wegen geen aanleg of uitbreiding van fysieke snelheidsremmers plaats vindt.

Brandveiligheidsverordening 2012

Op 15 november 2012 is deze verordening vastgesteld. Deze verordening ziet op het brandveilig gebruik van inrichtingen; voor mensen toegankelijke ruimtelijk begrensde plaatsen die geen bouwwerken zijn. Op grond van de verordening geldt voor deze inrichtingen de verplichting tot het hebben van een gebruiksvergunning, als binnen de inrichting groepen aanwezig zijn en dag- en/of nachtverblijf wordt verschaft. In die gevallen dient te worden voldaan aan de brandveiligheidsvereisten uit het bouwbesluit.

Handboek openbare ruimte

In het handboek openbare ruimte zijn diverse voorschriften opgenomen ten behoeve van de inrichting van de openbare ruimte om de bereikbaarheid en zelfredzaamheid van te waarborgen. Hierbij kan gedacht worden aan minimale afmetingen van wegen en verwijderbare palen.

Overig

Handreiking Bluswatervoorziening en bereikbaarheid

In de handreiking wordt ingegaan op de benodigde hoeveelheid bluswater en de eisen ten aanzien van de bereikbaarheid van incidentlocaties en bluswatervoorzieningen. Voor de eisen ten aanzien van bluswatervoorziening en bereikbaarheid is het bouwbesluit 2012 het uitgangspunt. De

handreiking is een praktische uitwerking van de wet- en regelgeving.

Handreiking verantwoorde brandweerafdvisering

De handreiking heeft als doel om tot een weloverwogen brandweerafdvis te komen en geeft handvatten voor goed gebruik van het brandweerafdvis in de verantwoording groepsrisico in het kader van externe veiligheid. Ook wordt beoogd de doorwerking van het afdvis te optimaliseren.

Sectorale ambitie brandveiligheid, bereikbaarheid en zelfredzaamheid

De kaders voor de ambitie voor onderhavig thema zijn gelegen in zowel wetgeving als gemeentelijk beleid. Hieruit volgt de ambitie dat het niveau van de zelfredzaamheid, brandveiligheid en bereikbaarheid en bluswatervoorzieningen in overeenstemming moet zijn met het gebruik van het deelplangebied.

3. Confrontatie A: Sectorale ambitie vs gebiedsvisie

In de gebiedsvisie zijn ten aanzien van brandveiligheid, bereikbaarheid en zelfredzaamheid geen doelstellingen opgenomen.

4. Bestaande situatie

In de bestaande situatie zijn de Maanweg, de Binckhorstlaan en de Mercuriusweg richting de Neherkade, aangewezen als ontheffingsroute voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Het voornemen bestaat om, na de in gebruikname van de Rotterdamsebaan, de LPG-tankstations aan de Binckhorstlaan en Neherkade, te bevoorraden via de Regulusweg en Supernovaweg, Binckhorstlaan en Mercuriusweg. Daarnaast zijn de Maanweg, Regulusweg, Saturnusstraat, Melkwegstraat, Supernovaweg, Binckhorstlaan en de Mercuriusweg aangewezen als hoofdroute voor nood- en hulpdiensten. Het stratenpatroon in de bestaande situatie is relatief fijnmazig. In de Trekvlietzone is deze sterk gericht op het huidige gebruik. De Trekvliet en de daarvan aftakende Binckhorsthaven, Fokkerhaven en Poolsterhaven vormen als open water een onbeperkte bron voor bluswater. Rondom de begraafplaats en op het Maanplein bevinden zich nog resp. een sloot en vijvers.

5. Confrontatie B: Sectorale ambitie vs huidige situatie

De geformuleerde ambitie heeft met name consequenties voor het gebruik van objecten, het ontwerp van objecten en het ontwerp van het buitengebied rond deze objecten. Daarmee is het voldoen aan deze ambitie een ontwerp-opgave die van toepassing is op nieuwe ontwikkelingen en niet op de huidige situatie. De huidige situatie geeft derhalve geen knelpunt waardoor de ambitie niet zal worden gehaald.

6. Borging in omgevingsplan

In het omgevingsplan is ten aanzien van zelfredzaamheid de regel opgenomen dat vluchtwegen zo veel mogelijk van risicobronnen af gesitueerd dienen te worden en afschakelbare ventilatie wordt toegepast. Borging van brandveiligheid vindt plaats in het kader van de omgevingsvergunning. Ook

het stellen van regels ten aanzien van bereikbaarheid en bluswatervoorzieningen is niet noodzakelijk. Deze aspecten komen bij de uitvoering van het omgevingsplan aan bod.

7. Samenvatting

Ambitie Binckhorst:

“het niveau van de zelfredzaamheid, brandveiligheid en bereikbaarheid en bluswatervoorzieningen moet in overeenstemming zijn met het gebruik van het deelplangebied.”